

*Az Iskolakultúra folyóiratnál szinte hagyomány, hogy a decemberi lapszám valamely aktuális neveléstudományi vagy oktatáspolitikai kérdés alaposabb elemzésére összpontosít. A mostani lapszám anyagainak zömét egy olyan téma kifejtésének szenteljük, amely egyszerre tekinthető neveléstudományi és oktatáspolitikai vonzatúnak: a matematikai és természettudományi nevelés megújításának egyik aktuális jelszava a kutatásalapú ('inquiry-based') tanulás.*

A Magyarországon igen elterjedten használt ScienceDirect adatbázisban számos kurrens folyóiratcikk foglalkozik a témával. A Google-be idézőjelekkel beütve az „inquiry-based science education” kifejezést több, mint 300 ezer találatot kapunk. (Összehasonlításképp: a szintén kulcsfontosságú területnek tekintendő „reading education” keresésre kevesebb találatot jelez a legelterjedtebb internetes kereső.)

Oktatáspolitikai relevanciát ad a kutatásalapú tanulás kérdésének, hogy az Európai Unió döntéshozó testületei felkarolták a témát, és a volt francia miniszterelnök, Michel Rocard által vezetett szakértői testület javaslatai nyomán az FP7-es *Science in Society* keretprogramban nagy összegű pályázati kiírásokat bonyolítottak le, amelyeknek célja a kutatásalapú tanulás pedagógiájának elterjesztése Európa-szerte.

A mostani tematikus szám az FP7-es keret 244 380 sz. projektjének támogatásával jött létre. A PRIMAS (*Promoting Inquiry in Mathematics and Science Education, A kutatásalapú tanulás előmozdítása a matematikai és természettudományi nevelés területén*) projekt egyszerre kutatási és disszeminációs irányultságú. Ez azt jelenti, hogy miközben a tanárok szakmai fejlődését segítő képzési programok és ezek hatásvizsgálata is benne szerepel, lényeges célkitűzés a kutatásalapú tanulás eszméjének elterjesztése. A disszeminációs célkitűzés egyik első, jelentős lépése, hogy az egyik legolvasottabb pedagógiai szaklapban, az *Iskolakultúrában* bemutassuk a kutatásalapú tanulás fogalom- és problémavilágát és magát a PRIMAS programot.

Elsőként a PRIMAS projekt hazai szakmai koordinátorai, Csikos Csaba és Korom Erzsébet mutatják be a program célkitűzéseit, felépítését és működését. Ezt követően az említett Michel Rocard vezette szakértői bizottság jelentésének magyar fordítását és a fordításhoz kapcsolódó ismertetést olvashatjuk. Nagy Lászlóné cikke bemutatja, hogy a természettudományos nevelés területén hol tartanak most a kutatásalapú tanulással kapcsolatos kutatások. Csikos Csaba írása azt igyekszik igazolni, hogy a matematikai nevelés területén is hasonló alapelvek működhetnek, mint amit a természettudományi nevelésben kutatásalapú tanulásnak nevezünk. Veres Gábor olyan feladatokat mutat be, amelyek már kipróbálásra kerültek innovatív hazai intézményekben, és amelyek a kutatásalapú tanulás fogalmának tartalmát illusztrálják, valamint a kapcsolódó pedagógiai fölfogást és módszereket elemzik. Korom Erzsébet a projekt egyik fő elemét jelentő tanártovábbképzések lehetséges fölépítését és elvárt jellemzőit elemzi. B. Németh Mária cikke pedig azt mutatja be, hogy a korszerű természettudományos műveltségkép hogyan illeszkedik a kutatásalapú tanulás fogalmához.

A papíralapú *Iskolakultúra* megjelenésével párhuzamosan az *Iskolakultúra Online* 2010/1-es száma is közli ezeket az írásokat, kiegészítve azokat ráadásként a Rocard-jelentés eredeti, angol és német nyelvű változataival, ezenfelül Veres Gábor cikkéhez osztálytermi videofelvételek is tartoznak, amelyeket a pdf-fájlba beágyazva teszünk széles körben elérhetővé.